

РЕШЕНИЕ

№ 11402

гр. София, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в
публично заседание на 12.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **12548** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Т. Б. М. срещу Заповед № РОК25-РД55-154/19.11.2025г. на кмета на Район „О. купел“-СО, с която на основание чл.9, ал.2 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места /наредбата/ е отказано на жалбоподателката изплащането на компенсация по Заявление рег.№ РОК25-КМ01-177/20.10.2025г. за детето А. В. М. за месеците септември и октомври на учебната 2025/26 година.

Жалбоподателката моли за отмяната на оспорената заповед като незаконосъобразна. Посочва, че в момента родителите и детето живеят на територията на район „О. купел“, а на територията на район „П.“ изграждат бъдещо жилище. Регистрираният адрес на майката /съответно и този на детето/ са в район „О. купел“, а този на бащата – в район „П.“. Жалбоподателката избрала да кандидатства в ИСОДЗ с адреса, на който живеят родителите и детето и който съвпада с регистрирания ѝ адрес. Още от 06.06.2025г. детето имало активни кандидатури в район „П.“ по адреса на бащата и до настоящия момент никога не е било приемано в държавна или общинска детска ясла или градина, която да е на територията на Столична община. За децата, родени през 2023г. нямало нито едно свободно място в държавна/общинска детска ясла на територията на район „О. купел“ след дата 29.08.2025г., когато било едно от последните по-големи класирания. Жалбоподателката редовно подавала документи за изплащане на компенсации, но не била

уведомена от районната администрация, че има проблем с документите, което било тяхно задължение. Оспорва твърдението на ответника, че детето няма активни кандидатури след 06.06.2025г. като посочва, че детето има активни кандидатури в район „П.“ и преди това в район „О. купел“, което не противоречи на наредбата. Ответникът поставил несъществуващо изискване като ограничил възможността за изплащане на компенсация само до кандидатстване в детско заведение на територията на район „О. купел“. В заповедта не били изложени мотиви кои кандидатури са разгледани, не било обяснено защо кандидатстването по адрес на бащата не е прието, не били изложени съображения защо административният орган приема, че условията на наредбата не са изпълнени. В съдебно заседание поддържа направеното искане лично.

Ответникът по оспорването чрез юрк.П. в съдебно заседание моли за отхвърлянето на жалбата като неоснователна. Съображения излага в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт по см. на чл.21, ал.1 АПК – изрично волеизявление на административен орган, с което непосредствено се засягат права и законни интереси на жалбоподателя, от лице, което е адресат на акта, в преклузивния 14-дневен срок за оспорване, с оглед обстоятелството, че заповедта е връчена по електронен път на 20.11.2025г., а жалбата срещу нея е подадена на 21.11.2025г.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателката е подала Заявление вх.№ РОК25-КМ01-177/20.10.2025г. за изплащане на компенсация за извършените от нея разходи за отглеждане, възпитание и обучение на детето й А. В. М., роден през 2023г. с настоящ адрес в [населено място], район „О. купел“, [жк], бл.404. Декларирала е, че родителите не получават подпомагане от държавния бюджет на друго основание, с изключение на месечните помощи за отглеждане на дете, както и че детето се отглежда, възпитава и обучава в Частна детска градина „Приятелска къща“. Към заявлението, подадено по електронен път, са приложени сканирани копия на договор за обучение от 29.05.2025г., фактури от м.август и м.септември 2025г. и детайли за транзакциите в размер на 1250 лева всяка, представляващи месечна такса.

По делото е приета справка за класиранията в ИСОДЗ за периода от 10.05.2024г. до 14.11.2025г. – л.24 и сл., от която се установява, че за процесния период детето не е класирано за прием в детско заведение.

Последвало е издаването на оспорената заповед, видно от мотивите на която, административният орган е приел, че не са налице условията по наредбата за изплащане на компенсация – конкретно заявлението не отговаря на условието по чл.3, ал.1, т.1 от наредбата, тъй като в ИСОДЗ липсват подадени кандидатури за детски градини на територията на район „О. купел“ след 06.06.2025г.

Съгласно разпоредбата на чл.119, ал.5 от Закона за здравето, държавата предоставя средства на родителите за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на деца от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които: 1. не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, за които детето е кандидатствало, и 2. не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска ясла или яслена група в

общинска детска градина. Според ал.8 на с.р. условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал.5 се определят с наредба на Министерския съвет.

Въз основа на последната разпоредба, с Постановление № 206/23.10.2023г. на Министерския съвет е приета Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места, обн. ДВ, бр.90/27.10.2023г., в сила от деня на обнародването /§ 4 от Преходните и заключителните й разпоредби/.

Съгласно чл.3, ал.1 от наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите си, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, ако едновременно са изпълнени следните условия:

1. детето е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, по ред, определен от съответната община, и същото не е прието поради липса на свободни места;
2. детето не е записано в общинска детска ясла или в яслена група на общинска или държавна детска градина;
3. общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина поради липса на свободни места във всички общински детски ясли и общински детски градини в прилежащия район;
4. родителите не получават подпомагане от държавния бюджет с изключение на месечни помощи за отглеждане на дете по чл.7, ал.1 от Закона за семейни помощи за деца или подпомагане за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение, по реда на тази наредба;
5. за отглеждане на детето не се ползва отпуск по чл.164, ал.1 от Кодекса на труда за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст.

Съгласно чл.4, ал.1 от наредбата на компенсиране със средства от държавния бюджет подлежат направените от родителите по чл.3 разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими разходи, които подлежат на компенсиране, според ал.2 на чл.4, са: 1. разходи за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група; 2. разходи за заплащане на възнаграждения по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с физически лица.

Родителите, които желаят да получат компенсиране при условията и по реда на тази наредба за извършените от тях разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, подават заявление по образец съгласно приложение № 1 в общината по настоящия адрес на детето /чл.7, ал.1 от наредбата/. Общината извършва проверка за наличието на условията на чл.3 към датата на подаване на заявлението и в 14-дневен срок уведомява родителите, които имат право да получат компенсиране на разходите /ал.3 на с.р./. Когато не са налице условията по чл.3, кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс – чл.7, ал.4.

За изплащане на компенсации родителите по чл.7, ал.3 подават искане в общината по настоящия адрес на детето – чл.8, ал.1 от наредбата. С искането родителят декларира, че към момента на подаването му са изпълнени изискванията на чл.3, ал.1, т.4 и 5, както и предпочитания от него

начин за изплащане на компенсациите - по касов или безкасов път, със съответната информация за банковата сметка. Към искането по ал.1 се прилагат документите по чл.5 или 6, удостоверяващи извършените от родителите разходи за периода, за който се иска компенсиране. Договорът за отглеждане, възпитание и обучение, както и копие от документите, удостоверяващи спазването на изискванията по чл.4, ал.3 за физическото лице, страна по договора, се прилагат само към първото искане за изплащане, а за следващите периоди - само ако са настъпили промени.

Според разписаното в чл.9 от наредбата, общината проверява дали са налице изискванията на чл.3, ал.1, т.1, 2 и 3, извършва проверка на подадените документи за изпълнение на изискванията на чл.3, ал.1, т.4 и 5 и на чл.5 и 6 и на допустимостта на разходите. Съгласно ал.2 на посочената разпоредба кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

От така посоченото следва извода, че производството по компенсиране на направените от родителите разходи за отглеждането, възпитанието и обучението на децата им, неприети в общинска ясла или яслена група на общинска детска градина, е уредено като двуфазно – в първата фаза въз основа на подадено заявление за компенсиране се извършва проверка дали родителите на неприетото дете отговарят на определени условия, които следва да са налице кумулативно, а във втората фаза въз основа на подаденото искане за изплащане на компенсация се извършва проверка дали разходите са допустими за компенсиране или не. Всяка фаза приключва с нарочен акт на кмета на общината или упълномощено от него длъжностно лице, подлежащ на обжалване по съдебен ред.

В случая оспорената заповед е издадена от кмета на Район „О. купел“-СО въз основа на правомощията, предоставени му със Заповед № СОА24-РД09-455/05.01.2024 на кмета на СО, приложена като доказателство по делото, т.е. от компетентен административен орган.

Спазено е изискването за форма на административния акт – заповедта е издадена в писмена форма и съдържа задължителните реквизити по чл.59, ал.2 АПК.

При издаването ѝ не се установяват допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат определени като съществени и съответно да мотивират отмяната на акта само на това основание. Правилно е приложен материалният закон.

Действително жалбоподателката е отправила нарочно запитване дали подадените от нея документи съответстват на изискуемите по наредбата, на което запитване не е получила отговор. Твърдението ѝ обаче, че това съставлява съществено процесуално нарушение, е неоснователно. В случая фактическото основание за постановяване на отказа за компенсиране на разходи за отглеждане, възпитание и обучение, е обстоятелството, че детето не е кандидатствало за прием в детско заведение на територията на район „О. купел“, на чиято територия се намира настоящият му адрес за периода след 06.06.2025г. Това твърдение на административния орган се потвърждава от приложената справка, посочена по-горе. След тази дата се установяват кандидатури за детски заведения на територията на [населено място], което е включено в територията на район „П.“ и Детска градина /с яслени групи/ № 156, която се намира в[жк], който се намира на територията на район „Т.“. Разпоредбата на чл.3, ал.1, т.1 от наредбата, както се посочи по-горе, изисква като условие за компенсиране на направени разходи от родителите, детето да е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, т.е. на компенсиране подлежат разходите за детето в случай, че е кандидатствало за прием и не е прието в детско заведение на територията на района, в който е регистриран настоящият му адрес или в случай на територията

на район „О. купел“. Липсата на кандидатствания за прием в детски заведения на територията на район „О. купел“ за периода след 06.06.2025г. е основание да бъде отказано изплащането на компенсации на родителите за месеците септември и октомври на учебната 2025/26 година като липсата им не може да бъде отстранена от жалбоподателката дори това да ѝ беше указано от административния орган по реда на чл.30 АПК. В този смисъл и посоченото обстоятелство не може да бъде квалифицирано като нередовност на заявлението, тъй като не може да бъде отстранено по посочения процесуален ред.

По тези съображения съдът намери оспорената заповед за законосъобразен административен акт, съответно подадената срещу него жалба като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора в полза на ответника следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 102,26 евро, представляващи евровата равностойност на 200 лева – минималният размер на юрисконсултското възнаграждение по административни дела без определен материален интерес, предвидено в чл.24 НЗПП, с оглед липсата на фактическа и правна сложност на делото.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.3 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Т. Б. М. срещу Заповед № РОК25-РД55-154/19.11.2025г. на кмета на Район „О. купел“-СО.

ОСЪЖДА Т. Б. М. да заплати на Столична община сумата в размер на 102,26 евро, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: